

**MARIJAMPOLĖS PROFESINIO RENGIMO CENTRO DARBUOTOJŲ DARBO
PAREIGŲ PAŽEIDIMO FIKSAVIMO, TYRIMO IR DARBUOTOJŲ ĮSPĖJIMO DĖL
ĮVYKDYTŲ PAŽEIDIMŲ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Marijampolės profesinio rengimo centro (toliau – Centras) darbuotojų darbo pareigų pažeidimo fiksavimo, tyrimo ir darbuotojų įspėjimo dėl įvykdytų pažeidimų, tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendrąsias taisykles, kaip užtikrinamas darbo pareigų laikymasis Centre ir darbuotojų atsakomybę darbo pareigų pažeidimo atvejais. Darbo pareigų pažeidimas, kai pažeidžiamos bendrosios visiems darbuotojams darbo pareigos, laikomas tinkamu darbo pareigų pažeidimo objektu. Drausminės atsakomybės tikslas – užtikrinti pažeidimų prevenciją darbovietėje.

2. Fiksuodamas darbuotojui darbo pareigų pažeidimus, Centro direktorius (toliau – Darbdavys) vadovaujasi šiuo Tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos Darbo kodeksu (toliau – Darbo kodeksas), Centro darbo tvarkos taisyklėmis, darbuotojo pareigybės aprašymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais darbuotojo pareigas ir atsakomybę.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Darbovietės darbo tvarka** – visuma teisės normų aktų, nustatančių darbovietės darbo tvarką, darbuotojo ir darbdavio tarpusavio santykius, jų teises, pareigas ir konkretaus darbuotojo pareiga vykdyti teisės normų aktų reikalavimus, o pasirašius darbo sutartį, įgyti Darbo kodekse numatytas teises, kartu įgyjant pareigą paklusti numatytai Centro vidaus tvarkai, teisėtiems darbdavio nurodymams.

3.2. **Darbo pareigų pažeidimas** – darbinių pareigų nevykdymas arba netinkamas jų atlikimas dėl darbuotojo kaltės, taip pat darbo, saugos ir sveikatos norminių teisės aktų, bei darbų organizavimo ir vykdymo taisyklių, instrukcijų reikalavimų nesilaikymas.

3.3. **Drausminė atsakomybė** – viena iš teisinės atsakomybės rūšių, taikoma, kai darbdavys ir darbuotojas yra susiję darbo teisiniais santykiais ir taikoma tik esant darbo drausmės pažeidimui (darbo pareigų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas dėl darbuotojo kaltės).

3.4. **Drausminės atsakomybės sąlygos**: darbuotojo konkreti neteisėta veika (veiksmas ar neveikimas); jos žalingos pasekmės; priežastinis ryšys tarp to darbuotojo neteisėtos veikos ir jos žalingų pasekmių; darbuotojo kaltė.

4. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Darbo kodekse.

**II SKYRIUS
DARBO TVARKOS IR DRAUSMINĖS ATSAKOMYBĖS UŽTIKRINIMAS**

5. Darbdavys tinkamai organizuoja darbuotojų darbą, sudaro darbuotojui sąlygas darbo funkcijai atlikti ir suteikia reikalingas darbo priemones, darbo apsaugos priemones, sudaro saugias darbo sąlygas, rūpinasi darbuotojų poreikiais, laikosi įstatymų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą bei kitų teisės aktų reikalavimų.

6. Darbuotojai privalo sąžiningai dirbti, vykdyti teisėtus Darbdavio (ar jo įgalioto asmens), administracijos darbuotojų nurodymus, savo pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas, vykdyti darbo pareigas, darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų Centro lokalinių teisės aktų, su kuriais buvo supažindinti pasirašytinai arba naudojant informacines technologijas (toliau – IT), reikalavimų.

7. Darbuotojas privalo naudotis darbdavio perduotomis darbo priemonėmis, turtu, taip pat lėšomis pagal jų tikslinę paskirtį ir taupiai.

8. Neperduoti tretiesiems (fiziniams ir juridiniams) asmenims Centro konfidencialios informacijos, darbuotojų asmeninių duomenų.

III SKYRIUS DARBO PAREIGŲ PAŽEIDIMAI

9. Darbo pareigų pažeidimo pagrindas yra darbo pareigų nevykdymas arba netinkamas jų vykdymas dėl darbuotojo kaltės.

10. Darbo pareigų pažeidimas yra tada, kai vienu metu yra konkretaus darbuotojo neteisėti veiksmai arba neveikimas, žalingos pasekmės, priežastinis ryšys tarp to darbuotojo neteisėtų veiksmų arba neveikimo, darbo pareigų nevykdymas ir žalingų pasekmių, darbuotojo kaltė.

11. Darbdavys turi teisę nutraukti darbo sutartį be įspėjimo, jeigu darbuotojas dėl savo kalto veikimo ar neveikimo padaro pareigų, kurias nustato darbo teisės normos ar darbo sutartis, pažeidimą.

12. Priežastis nutraukti darbo sutartį gali būti:

12.1. šiurkštus darbuotojo darbo pareigų pažeidimas;

12.2. per paskutinius dvylika mėnesių darbuotojo padarytas antras toks pat darbo pareigų pažeidimas.

13. Šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu laikomas darbo pareigų pažeidimas, kuriuo šiurkščiai pažeidžiamos tiesiogiai darbuotojo darbą reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų nuostatos arba kitaip šiurkščiai nusižengiama darbo pareigoms ar Centre nustatytai darbo tvarkai. Šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu laikoma:

13.1. neatvykimas į darbą visą darbo dieną ar pamainą be pateisinamos priežasties;

13.2. pasirodymas darbe neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų darbo metu darbo vietoje;

13.3. atsisakymas tikrintis sveikatą, kai toks tikrinimas pagal darbo teisės normas privalomas;

13.4. priekabiavimas dėl lyties ar seksualinis priekabiavimas, diskriminacinio pobūdžio veiksmai ar garbės ir orumo pažeidimas kitų darbuotojų ar trečiųjų asmenų atžvilgiu darbo metu ar darbo vietoje;

13.5. tyčia padaryta turtinė žala darbdaviui ar bandymas tyčia padaryti jam turtinės žalos;

13.6. darbo metu ar darbo vietoje padaryta nusikaltimo požymių turinti veika;

13.7. per paskutinius dvylika mėnesių darbuotojo padarytas antras toks pat darbo pareigų pažeidimas;

13.8. kiti pažeidimai, kuriais šiurkščiai pažeidžiamos darbuotojo darbo pareigos. Šiurkščiais pažeidimais gali būti laikomi ir sąraše nenurodyti atvejai. Dėl konkretaus pažeidimo pobūdžio sprendžia Darbdavys.

14. Centre darbo pareigų pažeidimu laikoma:
- 14.1. pavėlavimas į darbą arba išėjimas iš darbo be vadovo leidimo nesibaigus darbo laikui;
 - 14.2. alkoholinių, draudžiamų toksinių ar narkotinių medžiagų laikymas Centro patalpose ir jos teritorijoje;
 - 14.3. Centro, bendradarbio ar svečio turto vagystė;
 - 14.4. Centro informacijos ir darbuotojų asmens duomenų paviešinimas bei perdavimas tretiems asmenims.
 - 14.5. turto švaistymas ar pasisavinimas, dalyvavimas veikloje, kuri nesuderinama su darbo funkcijomis;
 - 14.6. darbo higienos reikalavimų nesilaikymas;
 - 14.7. kiti pažeidimai, kuriais pažeidžiamos Centro darbuotojų darbo pareigos, kurių nereglamentuoja kiti Centro lokaliniai teisės aktai.

IV SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ NUSTATYTUS DARBO PAREIGŲ PAŽEIDIMUS

15. Centro darbuotojams už darbo pareigų pažeidimus gali būti skiriama:
- 15.1. įspėjimas;
 - 15.2. darbo sutarties nutraukimas be įspėjimo.

V SKYRIUS

DARBO PAREIGŲ PAŽEIDIMO FIKSAVIMO TVARKA

16. Darbo pareigų pažeidimas laikomas, kai nustatoma, kad jis dėl savo kaltės nevykdo darbo sutartimi prisiimtų darbinių pareigų arba jas atlieka netinkamai, kai darbuotojas darbo pareigas pažeidžia tyčia ar dėl neatsargumo (nerūpestingumo, aplaidumo) ir kai šios aplinkybės yra įrodytos nustatytais faktais.

17. Kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama, taikant atsakomybę už darbo pareigų pažeidimą:
- 17.1. darbo pareigų pažeidimo sunkumas;
 - 17.2. sukeltos pasekmės;
 - 17.3. darbuotojo kaltė;
 - 17.4. aplinkybės, kuriomis šis pažeidimas buvo padarytas.

18. Nusižengimo sunkumo kriterijai: kuriuos darbo sutarties, pareigybės aprašymo punktus, įstatymus ar kitus Centro lokalius teisės aktus (konkrečius punktus ar papunkčius) pažeidė darbuotojas, kurių svarbių jam priskirtų pareigų (funkcijų) nevykdė; koku būdu ir mastu pažeidimas padarytas; kaip pasireiškė tokio pažeidimo pasekmės.

19. Aiškinantis darbuotojo darbo pareigų pažeidimą, atliekami procedūriniai veiksmai.

20. Tiriant darbo pareigų pažeidimą, darbuotojui sudaroma galimybė pasiaiškinti dėl įtariamo darbo pareigų pažeidimo, kad Darbdaviui būtų žinomos visos aplinkybės.

21. Darbdavys (tiesioginis vadovas ar darbdavio įgaliotas asmuo) raštu pareikalauja, kad darbuotojas raštu per 3 darbo dienas (terminas gali būti ilgesnis) pasiaiškintų dėl darbo pareigų pažeidimo. Reikalavime pasiaiškinti aiškiai suformuluojama, koku konkrečiai darbo pareigų pažeidimu yra įtariamas darbuotojas, nurodoma pažeidimo padarymo laikas, vieta, darbuotojo kaltės įrodymai, kitos reikšmingos aplinkybės. Jeigu per nustatytą terminą be svarbių – žinomų priežasčių darbuotojas nepateikia pasiaiškinimo arba dėl įvairių priežasčių atsisako rašyti pasiaiškinimą, šis atsisakymas pasiaiškinti įforminamas aktu. Visi paminėti dokumentai pateikiami Darbdaviui.

22. Siekiant iširti tarnybiniame pranešime nurodytas aplinkybes, darbo pareigų pažeidimo įvertinimui gali būti sudaroma komisija.

23. Nustačius darbo pareigų pažeidimą, darbuotojas Darbdavio įsakymu (Įspėjimu) yra įspėjamas apie nustatytą darbuotojo padarytą darbo pareigų pažeidimą. Įspėjime aiškiai ir konkrečiai nurodoma, kokių darbo pareigų darbuotojas nevykdė ar vykdė netinkamai. Jeigu pažeidimo negalima priskirti šiurkščiam pažeidimui, įspėjime nurodoma, kad padaręs antrą tokį patį pažeidimą per 12 mėnesių nuo pirmojo pažeidimo fiksavimo dienos, gali būti laikoma priežastimi nutraukti darbo sutartį. Su įsakymu darbuotojas supažindinamas pasirašytinai.

24. Tam tikrais atvejais, prieš sprendimą nutraukti darbo sutartį su darbuotoju, klausimas iš anksto derinamas su Darbo taryba.

25. Sprendimą nutraukti darbo sutartį dėl darbuotojo padaryto pažeidimo Darbdavys priima įvertinęs pažeidimo ar pažeidimų sunkumą ir padarinius, padarymo aplinkybes, darbuotojo kaltę, priežastinį ryšį tarp darbuotojo veikos ir atsiradusių padarinių, jo elgesį ir darbo rezultatus iki pažeidimo ar pažeidimų padarymo. Atleidimas iš darbo turi būti proporcinga pažeidimui ar jų visumai priemonė.

26. Sprendimą nutraukti darbo sutartį dėl darbuotojo padaryto pažeidimo darbdavys turi priimti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pažeidimo paaiškėjimo ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo jo padarymo dienos. Pastarasis terminas pratęsiamas iki dvejų metų, jeigu darbuotojo padarytas pažeidimas paaiškėja atlikus auditą, inventorizaciją ar veiklos patikrinimą.

27. Darbdavio sprendimai, priimti dėl darbo pareigų pažeidimo, gali būti skundžiami Darbo kodekso nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Tvarkos aprašas gali būti koreguojamas, keičiamas, papildomas pasikeitus Lietuvos Respublikos įstatymams, Darbo kodekso ir jį lydinčių teisės aktų nuostatoms, Centro direktoriaus arba Darbo tarybos iniciatyva.

29. Šis Tvarkos aprašas privalomas visiems Centro darbuotojams.

30. Su šiuo Tvarkos aprašu (jo pakeitimais, papildymais) Centro darbuotojai supažindinami pasirašytinai ir skelbiant jį Centro internetinėje svetainėje.
